

... nejstarší, a přece mladá

JEDNIČKA

Znáte novinky v organizaci studia?

S novým akademickým rokem 2016/2017 vstupují v platnost určité nové normy a předpisy, které se promítají i do studia na naší fakultě. Dotýkají se jak studentů, tak pedagogů. Některé z nich vznikly mimo fakultu či univerzitu – novela vysokoškolského zákona č. 111/1998 Sb. – a některé jsou naopak univerzitní či fakultní. Ty se mění v návaznosti na vyšší normy, ale zároveň odrážejí i naše vlastní potřeby a zkušenosti. Jsou schvalovány senáty, univerzitním nebo fakultním, které jsou tvořeny zástupci akademické obce, a to paritně pedagogy a studenty.

Jednu ze změn vycházející přímo ze zákona představuje aplikace tzv. správního řádu na všechna řízení na fakultě včetně přijímání. Správní řád (zákon č. 500/2004 Sb.) hovoří o procesních postupech a je tedy důležitý pro úřední postup, ale přímo nemění běžná ustanovení, která nás při studiu bezprostředně provázejí. Stanoví např. postupy či lhůty při odvolávání, způsob doručování materiálů apod.

Uznávání zkoušek

Jiné změny se přímo dotýkají záležitostí studia. V červnu byla schválena rozsáhlá novela Pravidel pro organizaci studia (POS). Původní předpis z roku 2006 sice již dříve prošel několika dílčími úpravami, přesto už bylo nutné jej podstatně aktualizovat. Novelizace mění či upravuje postup při uznávání zkoušek. Studentům, kteří zahajují studium v novém akademickém roce 2016/2017, mohou být uznány dříve absolvované předměty vykonané v předchozí době rovnající se maximálně standardní době studia daného studijního programu zvětšené o dva roky (tj. 8 let v případě všeobecného lékařství); pro studenty studující již déle platí původní doba 10 let. Tento postup je upraven a konkretizován Opatřením děkana č. 10/2016, podle něhož se – kromě případů hodných zvláštního zřetele – uznávají jen výsledky „výborně“ a „velmi dobře“ (tento postup platí již od loňského roku); zkouška musí být vykonána ve stejném studijním programu. Pokud je zkouška vykonána v jiném ▶

UK AKTUÁLNĚ

Šanghajský žebříček: UK vylepšila umístění o 73 příček

Setkání studentů a absolventů UK se zaměstnavateli z nejrůznějších oblastí

Praha mohla opět spatřit korunovaci Karla IV.

Juniorská univerzita je za dveřmi. Šanci „studovat“ dostane 200 zájemců

OBSAH

KAMPUS ALBERTOV

JEDNIČKA zahraničí

JEDNIČKA aktuálně

Všichni chceme být
JEDNIČKA

Za hospodaření si Jednička zaslouží
jedničku – potvrzenou!

Co pro mě znamená
JEDNIČKA

Prof. MUDr. Miroslav Zavoral, Ph.D.

Hyde park

Názory? Zkušenosti? Fakta či domněnky?

Na stáži
v olympijské Brazílii

Ať žijí rock, punk
a osvěta!opět
s rekordní účastí!

JEDNIČKA v číslech

Anatomie
v životě profesora
Radomíra Čiháka

JEDNIČKA objektivem

- ▶ studijním programu či na jiné fakultě, musí být doložena dalšími náležitostmi a musí se k ní vyslovit garant daného předmětu. Předmět se neuznává, je-li vykonán v nižším studijním programu (např. anatomie v bakalářském studiu nemůže být uznána pro všeobecné lékařství), ale naopak to být může (např. anatomie z všeobecného lékařství je uznána pro bakalářský obor).

Individuální studijní plán

Dalším důležitým bodem v aktualizovaných POS je nepřipuštění individuálního studijního plánu (ISP) udělovaného v případě

„Máte-li o čemkoli pochybnosti, ptejte se včas.

Pracovnice studijního oddělení, vaši učitelé, tutoři či proděkani jsou připraveni vám v konkrétní situaci pomoci.“

zápisu do úseku, v němž není možné získat ani minimální počet kreditů (hovorově „rozložený ročník“, např. při nesplnění velké zkoušky, třeba anatomie) dvakrát po sobě v bezprostředně následujících úsecích studia.

Příkladem je situace, kdy je po nesplnění anatomie, ale zisku minimálního počtu kreditů, poskytnut ISP na dva roky, ale během něj není v druhém roce splněna např. fyziologie či chemie. V takovém případě již nebude ISP udělen, což v podstatě znamená ukončení studia.

Zapísování ke zkouškám

V POS procházejí úpravou také pravidla týkající se zkoušek. Mají studentům usnadnit jejich konání, ale zároveň se snaží zabránit situacím, kdy se studenti zapisují a odhla-

šují opakovaně, blokují dlouho některé termíny a nakonec je ani nestihnou využít. Původní i stávající pravidla pro zapísování ke zkouškám včetně státních či k zápočtům jsou shrnuta do nového článku č. 14 (Společná ustanovení o vypisování termínů a podrobnosti o přihlašování a odhlašování). Možnost odhlásit se ze zkoušky nesmí končit dříve než 7 dnů před vypsáním termínem a možnost přihlásit se smí skončit nejdříve za 24 hodin po tomto okamžiku. Umožňuje to ještě využít případné uvolněné termíny. Jednou z nových úprav je řešení situace, kdy se student nedostaví v termínu,

na nějž se přihlásil. Vedoucí předmětu pak stanoví náhradní termín na základě písemně odůvodněné žádosti s přihlédnutím k důvodům omluvy a k naplnění zkušební kapacity.

Toto opatření řeší bohužel časté případy, kdy studenti nepřijdou ke zkoušce – blokují tak kapacitu ostatním spolužákům i činnost pracoviště a jeho examinatorů.

Vypisování termínů zkoušek

V článku č. 15 jsou shrnuta pravidla pro vypisování termínů zkoušek. Ty musejí být zveřejněny nově nejpozději čtyři týdny (dříve dva) před začátkem zkušebního období. Nicméně např. v teoretické a preklinické části studia je již několik let zvykem všechny termíny s počty studentů vypisovat zhruba v polovině

semestru, čili ještě dříve, aby si studenti mohli včas rozplánovat jejich konání. Nová úprava je u blokové výuky, kde musejí být termíny vypsány na začátku akademického roku a musejí se uvolňovat tak, aby to odpovídalo rozvrhu jednotlivých stáží. Zkušební kapacita konkrétních termínů musí být alespoň o 25 % vyšší, než je počet studentů v dané skupině. Toto opatření reaguje na situaci, kdy studenti odkládali zkoušky, které měli konat bezprostředně po stáži, ale zapisovali se na termíny pozdější, kdy však zabírali místo těm, kteří stáž právě dokončili. Problematické to bylo zejména v pozdějších fázích akademického roku.

Udělování červeného diplomu

Upraveny jsou také podmínky pro udělování červeného diplomu. Kromě zkoušek se hodnotí analogicky i výsledky klasifikovaných zápočtů. Tato úprava se však vztahuje až na předměty zapsané od akademického roku 2016/2017 bez ohledu na to, v jakém akademickém roce student zahájil studium. Znamená to, že předměty hodnocené klasifikovaným zápočtem mohou být posuzovány rozdílně podle doby, kdy byly absolovovány, a to u studentů, kteří zahájili studium dříve než v letošním akademickém roce. Některé další úpravy se diskutují či připravují – budeme o nich postupně informovat, ale neváhejte se kdykoli zeptat. A máte-li pochybnosti, tak se ptejte raději včas. Pracovnice studijního oddělení, vaši učitelé, tutoři či proděkani jsou připraveni vám v konkrétní situaci pomoci.

Martin Vokurka,

proděkan pro studijní problematiku a teoretickou a preklinickou pedagogiku

KAMPUS ALBERTOV

Jak bude vypadat Biocentrum a Globcentrum?

Více o Kampusu na www.cuni.cz/UK-7566.html

Návrh studia Znamení čtyř – architekti, s. r. o., zvítězil v architektonické soutěži na výstavbu Kampusu Albertov. Výsledky tendru zveřejnil rektor UK Tomáš Zima na tiskové konferenci 1. srpna. V Kampusu mají vzniknout dvě nová výzkumně-vzdělávací pracoviště – Globcentrum a Biocentrum –, která budou sloužit naší Jedničce, Matfyzu a Přírodovědě. Začít fungovat by měla v roce 2022.

Rozpočet na výstavbu Kampusu, jenž je největší stavbou UK v centru Prahy za posledních 100 let, je odhadován na 2,5 miliardy korun. Náklady bude hradit stát.

Objekt Biocentra bude zaměřen na oblast přírodních věd, medicíny, biomedicínské-

ho výzkumu včetně genetiky, molekulární biologie a moderních zobrazovacích metod až po medicínskou chemii. V Globcentru se soustředí vědecká pracoviště zabývající se problematikou globálních změn, geografie, geologie, geochemie a geoinformatiky.

„Přiznám se, že vítězný architektonický návrh byl také mým favoritem – s o to větším potěšením jsem se dozvěděl, že byl kromě estetické hodnoty velmi dobře připraven i z hlediska definovaných technických potřeb. To vše dává naději, že se nám Kampus bude nejen líbit a stane se kvalitním zázemím akademické vědy, ale že jej po letech – tak jako celý Albertov – budeme mít i ‚patrioticky‘ rádi,“ těší se děkan Aleksí Šedo. *fia*

Z Prahy do Alabamy a občas zpátky

Během posledního předprázdninového postgraduálního kurzu Novinky v biomedicíně výzkumu navštívil Jedničku významný světový mikrobiolog prof.

Jiří Městecký z americké University of Alabama at Birmingham, který je zároveň profesorem 1. LF UK. Co ho přivedlo právě do Spojených států a jak vzpomíná na svou alma mater?

Šest let (1958–1964) studií na tehdejší Fakultě všeobecného lékařství, dnešní 1. LF UK, patří bezpochyby k těm nejhezčím v mém životě a často na ně rád vzpomínám. Měli jsme velké štěstí na většinu učitelů – vždyť nám přednášeli dnes legendární postavy, profesori Sekla, Borovanský, Karásek, Jedlička, Patočka, Henner, Kurz, Přecechtěl či Herles, abych

jmenoval jen několik členů té nezapomenutelné plejády pedagogů, kteří nás tak hluboce ovlivnili.

Již během studií jsem věděl, že mikrobiologie bude mým osudem. Nebyl jsem si ale jist, kterým směrem se v tomto širokém oboru budu ubírat. Náhoda rozhodla za mě a v listopadu 1962 jsem nastoupil jako studentská pomocná vědecká síla do Ústavu mikrobiologie ČSAV na oddělení imunologie, které vedl MUDr. Sterzl. Tematika, pokusy, výjimeční spolupracovníci a vůbec atmosféra pracoviště byla úžasná, a tak jsem se v únoru 1964 úspěšně zúčastnil konkurzu na místo aspiranta.

Naše oddělení navštívil v letech 1965 a 1966 americký výzkumník profesor Frederik Kraus z University of Alabama at Birmingham, který byl českého původu. Kromě výborné češtiny mluvil dalšími šesti jazyky a pracoval na stejném vědeckém problému jako já. Se Sterzlovou podporou mi nabídl na dva roky postdoktorální pozici v jeho laboratoři. Nikdy jsem nezamýšlel zůstat trvale v USA, ale okupace

v srpnu 1968 a setkání s manželkou změnilo moje plány.

Poprvé jsem přiletěl do Prahy už jako americký občan po jedenácti letech, v roce 1978, kdy jsem se potkal se spolupracovníky z akademie a univerzity, profesní kontakty byly ale v tehdejší režimu omezené. K podstatné změně došlo po revoluci '89. Krátce nato jsem se stal díky děkanovi, prof. Tichému, zahraničním členem vědecké rady fakulty. O dva roky později jsme s členy Akademie věd uspořádali velký kongres slizniční imunologie s asi 700 účastníky z celého světa. Poté mě prof. Sterzl požádal o několik přednášek pro zahraniční a později také české studenty lékařství, což činím dodnes. Před několika lety jsem se také stal profesorem imunologie a mikrobiologie na 1. LF UK. Těším se na další pedagogickou a rozsáhlejší vědeckou spolupráci s kolegy z UK, Univerzity Palackého v Olomouci i Akademie věd, zvláště díky grantům z USA a ČR.

Prof. Jiří Městecký,
University of Alabama at Birmingham

Adiktologové na evropském kongresu duševního zdraví

Výzkumný tým Kliniky adiktologie testuje speciální aplikaci pro mobilní telefony, která má sloužit jako pomocník pro odvykání kouření. Program vyvinuli vědci v Norsku, kde s úspěchem funguje. Studii realizuje Mgr. Adam Kulhánek ve spolupráci s norským Centrem pro výzkum závislostí při univerzitě v Oslu v rámci svého postgraduálního studia na 1. LF. Aplikaci představil na 5. evropském kongresu duševního zdraví, který se konal v září v Praze. Zážitku

nad akcí převzal děkan prof. Aleksis Šedo, na jejím zajištění se mj. podíleli studenti Jedničky.

Aplikace je interaktivním průvodcem člověka, který se snaží zbavit závislosti na tabáku. Klade mu různé dotazy a předává užitečné rady, výhodou je snadná dostupnost na rozdíl od ambulantní léčby. Nyní běží pilotní studie, dalším krokem bude studie efektivity on-line intervence. V běžné praxi by aplikace mohla být dostupná do pěti let.

Přednosta Kliniky adiktologie prof. Michal Miovský na kongresu mj. představil vznik International Consortium of Universities for Drug Demand Reduction – konsorcium univerzit nabízejících vzdělávací vysokolekarské adiktologické programy, které bylo založeno v březnu 2016 v Honolulu. Připomněl, že UK je jedinou univerzitou v Evropě, která patří k zakládajícím členům tohoto konsorcium.

fia

Data získaná studenty při Světovém dnu diabetu uveřejnil prestižní časopis

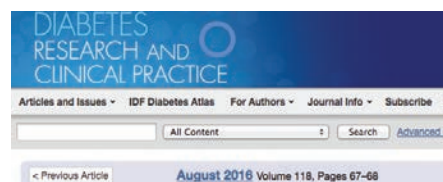
Kristýna Kučerová, studentka 6. ročníku všeobecného lékařství, spolu s kolegy poprvé zpracovala data získaná při Světovém dnu diabetu 2015, jenž připadá na 14. listopadu. Výsledky publikovala letos v červnu v prestižním časopise Diabetes Research and Clinical Practice.

Data sbírali studenti medicíny sdružení v organizaci IFMSA.CZ, která se pravidelně připojuje k této osvětové akci. Návštěvníkům v šesti českých městech měřili glykémii, krevní tlak, tělesný tuk i obvod pasu. Účastníci navíc formou dotazníku odpovídali na další otázky týkající se životního stylu. Studenti analyzovali údaje

526 lidí v průměrném věku 53,2 let. Ze závěrů mj. vyplynulo, že něco málo přes jedno procento testovaných lidí trpělo pravděpodobně diabetem, aniž o tom věděli. Akce dále odhalila, že zhruba 44 % z již léčených diabetiků mělo vysokou glykémii, patrně tedy neměli nastavenou správnou léčbu nebo nedodržovali režimová opatření. Měření dalších parametrů bylo zjištěno, že 38 % účastníků splňovalo kritéria metabolického syndromu, přičemž 42 % z nich o tom nevědělo.

Originál článku lze najít na www.sciencedirect.com/science/article/pii/S016882271630167X

fia

Student-organized street screening for diabetes and metabolic syndrome: Mere celebration of World Diabetes Day or actual preventive and diagnostic?

Kristýna Kučerová, Marek Brabec, Danisa Jančíková, Zofieková, Milan Kratoch, Jan Brož

Světový den diabetu proběhne tradičně pod vedením IFMSA CZ ve čtvrtek 10. listopadu od 12 do 18 hodin na pěší zóně Anděl v Praze. Stavte se i Vy!

JEDNIČKA AKTUÁLNĚ

Elektronické učebnice a atlasy Thieme
Ústav vědeckých informací (ÚVI) společně s ostatními lékařskými fakultami UK zakoupil pro akademický rok 2016/2017 kolekci elektronických učebnic a atlasů Thieme. Tato kolekce s více než 95 tituly z preklinických i klinických oborů tak nahradila dosavadní kolekci Elsevier s 30 tituly. Tituly z nové kolekce bude možné číst na jakémkoliv zařízení v režimu on-line i off-line. Licence také umožňuje vytištění jednotlivých kapitol e-knih. Přístup do kolekce bude možný od 1. 10. 2016 přes webovou stránku ÚVI nebo Portál elektronických zdrojů UK (PEZ). Seznam nových titulů je nyní k dispozici přímo na stránkách vydavatele ebooks.thieme.com.

David Horváth, ÚVI

Změna názvu UK

Od 1. 9. 2016 zní oficiální název naší vysoké školy Univerzita Karlova – tedy bez místního určení „v Praze“! V důsledku toho se mění veškeré oficiální dokumenty, formuláře, smlouvy, faktury, hlavičkové papíry či žádosti. Současně se nové vyhlášce přizpůsobují i webové stránky fakulty a všech pracovišť. Prosíme všechny, aby si zkontrolovali a upravili své dokumenty. V případě nejasností se obraťte na e-mail zuzana.burianova@lf1.cuni.cz.

zub

Prosluněná sobota s Alumni 1. LF UK

Druhé společné setkání absolventů naší fakulty se uskutečnilo v sobotu 10. září v netradičních prostorách Muzea Policie ČR. Sešly se asi čtyři desítky Jedničkářů, kteří si s výkladem jáhna Laňky prohlédli kostel na Karlově nebo navštívili Kliniku adiktologie, kde je provázel přednosta Michal Miovský. Na podvečer pak byla nachystána degustační pěti francouzských vín se známým pražským sommeliérem Vítem Hepnarem. Jsme rádi, že jsme potkali i pár známých tváří z prvního setkání Alumni, které nám zachovávají přízeň v počátcích nové tradice!

zub

Za hranice známého s Týdnem vědy

Naše fakulta se i letos připojí k největšímu vědeckému festivalu v České republice. Interaktivní výstavu „Medicína v simulacích aneb Pojďte s námi až za hranice sebe sama“ můžete navštívit od 7. do 9. listopadu v budově AV ČR. Těšit se můžete i na čtyři zajímavé přednášky ve Faustáku – Zrání (krvinek) a jeho neduhy (4. 11.; T. Stopka), Etablování nového oboru adiktologie a proces jeho vývoje v mezinárodním kontextu (7. 11.; M. Miovský), Jak se učí lékaři (8. 11.; M. Mlček) a Kožní nádory – dožijeme se každý svého? (11. 11.; L. Lacina).

zub

Máme nové proděkany

S počátkem druhého funkčního období pana děkana se proděkanem pro zubní lékařství stal doc. René Foltán, přednosta Stomatologické kliniky, a proděkanem pro zahraniční studenty a sociální problematiku prof. David Sedmera z Anatomického ústavu. Prof. Jana Dušková zůstává proděkanou pro přijímací řízení.

jat

Nepropásněte fakulní koncert!

Ve velkém sále Novoměstské radnice se 20. října od 19.30 uskuteční 24. koncert z cyklu Fakulta v srdci Karlova. Zaposlouchat se můžete do B. Martinů (Legenda z dýmu bramborové nati), O. Jeremiáše (Romance o Karlu IV.) nebo koncertní árie či houslového koncertu W. A. Mozarta. Těšíme se na vás!

jat

Odpočíte si v Mariáňkách!

Po úspěšném zavedení programu benefitů pro studenty, absolventy a zaměstnance přichází Jednička s další novinkou. Tentokrát můžete strávit volný čas relaxací v 4* superior hotelech v Mariáňských Lázních s polopenzí a dvěma procedurami denně, neomezeným vstupem do bazénu, fitness centra, sauny a whirlpoolu. Více informací o partnerské nabídce společnosti Léčebné lázně Mariáňské Lázně najdete na www.lf1.cuni.cz/document/64255/benefity-v.pdf. Sleva na Medikartu platí i pro jeden doprovod.

zub

MEDialogy s kmenovými buňkami

Zajímají vás kmenové buňky? Víte, že se s prokazatelným úspěchem zatím využívají pouze při transplantaci kostní dřeně? Přijďte na další díl MEDialogů, který bude opět moderovat Jakub Železný. Pozvání děkana Aleksiho Šeda přijali Karel Smetana, přednosta Anatomického ústavu, a Jan Starý, přednosta Kliniky dětské hematologie a onkologie 2. LF UK a FN Motol. Akce se uskuteční 18. října od 10.00 ve Velké zasedací místnosti děkanátu.

fia

V lednu to na Žofíně roztančíme!

Tradiční reprezentační ples mediků se uskuteční 6. ledna 2017 na Žofíně. Ačkoliv je za námi teprve začátek akademického roku, intenzivně pracujeme na programu večera. Těšit se můžete na Yo Yo Band, Dixieland přátel 1. LF UK, The Appels, studentskou kapelu Shoda náhod nebo muzikálové hvězdy Radku Fišarovou či Romana Vojtka. Vstupenky budou v prodeji od začátku prosince.

pok

Světový den sepse

Na 13. září připadá Světový den sepse, který si připomněla také Klinika infekčních nemocí 1. LF UK a ÚVN. Přednosta kliniky Michal Holub mj. uvedl, že lékaři dokážou nemocným nejvíce pomoci v prvních šesti hodinách po vzniku sepse. Mnoho pacientů se však do jejich péče dostane s velkým zpožděním – i proto až 36 % nemocných v důsledku sepse umírá.

fia

Urology Week 2016

Nádorovým onemocněním močového měchýře a mužské inkontinenci byl věnován letošní Urology Week 2016 v ČR. K tradiční mezinárodní osvětové akci se připojila i naše Urologická klinika. V týdnu od 26. do 30. září nabídli její odborníci veřejnosti osobní zdravotní poradnu, možnost preventivního bezplatného ultrazvukového vyšetření močových cest či vyšetření moči.

fia

Za hospodaření si Jednička zaslouží jedničku – podtrženou!

Možná jste se někteří z vás na seznamovacích kurzech v Dobronicích setkali s – dalo by se říci, že již legendární – otázkou paní tajemnice, a sice, s jak vysokým rozpočtem fakulta hospodaří. Ano, je to přibližně miliarda korun provozních prostředků ročně. Nejen o tom, odkud tyto peníze přicházejí, jak jsou spravovány či jak si stojíme oproti ostatním fakultám, jsme hovořili s Ing. Jaromírem Michlem, ekonomem 1. LF UK. Ostatně, tipnete si, co měl on sám z matematiky za známku? :)

Které zdroje tvoří fakultní rozpočet?

Jednoduše řečeno tři. Ten největší představuje pochopitelně vzdělávací činnost s obratem řádově 600 miliónů korun ročně – přičemž dotace ze státního rozpočtu, kterou dostáváme prostřednictvím UK, činí asi 350 miliónů, k tomu se přidává okolo 25–30 miliónů na doktorská stipendia plus některé další účelové složky, zbývajících 200 miliónů pak máme z výběru školného v anglické paralelce. Z takto získaných financí hradíme především platy našich zaměstnanců a režijní náklady spojené s jednotlivými objekty.

Druhou, neméně významnou složku tvoří peníze z vědy a výzkumu, které čerpáme jak z institucionální podpory – letos třeba z programů PRVOUK a soutěže UNCE –, tak z grantů a projektů, které dostávají jednotliví řešitelé od různých poskytovatelů.

Dohromady jde na vědu a výzkum cca 400 miliónů provozních prostředků ročně. Z těchto peněz „žije“ mnoho našich pracovišť a kdybychom je neměli, ovlivnilo by to de facto i praktickou výuku.

Třetím, vedlejším zdrojem příjmů je pak doplňková činnost, tedy podnikání, jejíž objem dosahuje 20–30 miliónů ročně. Není to velká složka, ale bylo by fajn, kdybychom se ji snažili stále navyšovat. Některá pracoviště v rámci doplňkové činnosti pořadají různé kurzy, někde zase po skončení grantu nabízejí jiným subjektům možnost využívat získané přístroje. Žadoucí je také smluvní výzkum s ohledem na nové typy evropských projektů. Provozní prostředky můžeme částečně šetřit, převádět je do následujícího kalendářního roku a vytvářet si tak rezervu. Považuji to za úspěch, protože dříve to možné nebylo.

Celkově se tedy dostáváme k rozpočtu ve výši miliardy korun ročně. Jak jsme na tom v porovnání s jinými fakultami UK?

Z hlediska množství finančních prostředků na vzdělávání, vědu a výzkum jsme třetí

Jaromír Michl
jako správný ekonom fakulty :)

největší fakultou UK, za Přírodovědu a Matfyzem. Mezi lékařskými ale jednoznačně vedeme, ostatní pracují s méně než polovičním rozpočtem. Ze všech fakult univerzity nicméně máme nejvíc učitelů, čímž se prokazuje i náročnost našeho studia.

Vyvíjí se v čase dotace z UK?

Asi před šesti lety byl do financování vzdělávací činnosti vnesen takzvaný prvek kvality, který ale bohužel nepřihlíží právě k náročnosti studia – a ta je, ať chceme, nebo ne –, u humanitních oborů nižší než třeba u lékařských. Už dříve bylo predikováno, že koeficient náročnosti studia práv činí 1,0, studia medicíny 2,8 a zubního lékařství dokonce 3,5. Takže pokud jde při hodnocení kvality náročnost stranou, pak je jasné, že systém rozdělování prostředků nemůže být spravedlivý a já s ním nemůžu být spokojený.

Tady se prostě stala chyba a kritérium kvality bylo zvoleno nešťastně. Ty, kteří jej zavedli, bych poslal na výuku matematiky, aby se naučili pracovat s váženým průměrem.

Jaký konkrétní finanční dopad to pro Jedničku má?

Obecně lze říci, že dotace lékařských fakult z UK stagnuje nebo klesá – přestože společenská poptávka po lékařích je neustále větší –, zatímco dotace ostatních fakult včetně organizačních složek rektorátu se zvyšuje. Pozoruhodné také je, že sám

rektorát si stanovil absolutní (!) výši svých prostředků bez ohledu na to, kolik peněz univerzita získala navíc, a bez ohledu na jakákoli kvalitativní kritéria.

Pokud jde o naši fakultu, nárůst prostředků na vzdělávání studentů v české paralelce se za posledních pět let pohybuje v jednotkách procent, kdežto u méně náročných oborů jsou to desítky procent. Vyčísleno to znamená, že jsme ztratili několik desítek miliónů korun. Díky dobrému hospodaření, získávání projektů, vědecké činnosti a výuce anglické paralelky si s tím poradíme, ale je to mrzuté, protože chceme jít neustále dopředu. Od roku 1999 vzrostl počet našich zaměstnanců o třetinu a průměrná mzda na dvojnásobek. Myslím si, že tato čísla mluví sama za sebe a jasně signalizují, že jsme udělali kus práce.

Mimochodem, měl jste z matematiky jedničku?

Měl jsem z ní dokonce čtyřku – bylo to na střední škole, kdy jsem učení už nevěnoval takovou pozornost. Na konci jsem to ale zase vytáhl na dvojku. Matematika je předmět, který jsem přitom měl nejradši a hodně mě bavil.

Uvedl jste, že podstatná část peněz přichází do fakultního rozpočtu z projektů a grantů. Byl byste rád, kdyby jich bylo ještě víc?

U všech projektů (spolu)financovaných

► z evropských peněz je typické, že „strhávají k cestě za mamonem“. Musíme být ale rozumní, vědět, co chceme, na co máme, co jsme schopni plnit a minimálně po stanovenou dobu udržovat. Proto se trochu obávám velkého množství projektů, o které žádáme – na jedné straně bych byl rád, kdybychom dosáhli na těch 300–400 milionů, na straně druhé, kdybychom získali třeba 800 milionů a projekty nebyly dost dobře sepsané, pak jsou rizika sankcí za neplnění povinností pochopitelně mnohem vyšší a fakultu to může dostat do nesnáží. Na jakýkoli projekt totiž může přijít kontrola, a to i pět, šest let po jeho skončení, a když zjistí něco nesprávného, pak musíme vracet prostředky a celková sankce může činit až 220 %.

A děje se to?

Za posledních 10 let se částka takto vrácených peněz naštěstí vyšplhala dohromady pouze asi na milion korun. Většina pracovišť, jejichž projekty takový problém způsobily, k tomu přistoupila seriózně a snažila se fakultě v rámci možností revanšovat z volných zdrojů. Postoj některých řešitelů je však silně negativní, i když potíže obvykle zapřičinili sami...

Sečteno a podtrženo – dal byste z hlediska ekonomiky naší fakultě Jedničku?

Jedničku podtrženou :) Když jsem na fakultu nastoupil – to bylo v samém závěru minulého století –, měla dluh asi 40 milionů korun. Ve spolupráci s paní tajemnicí a se všemi děkany se nám od té doby podařilo daný závazek eliminovat, dokonce jsme

vytvořili rezervy. Z pohledu hospodaření patříme k nejlepším fakultám univerzity a navíc u nás máme slušné zázemí a erudované lidi. Z toho mám opravdu radost.

Když si potřebujete odpočinout od čísel a financí, jak relaxujete?

Moc času nemám, ale velkým koníčkem jsou moje vnučky – je krásný dar vidět malé dítě, jak roste, poznává svět, vytváří novou generaci... Také mám chalupu, kde se vyžiju hlavně u sekání trávy, což je dobře, protože moje tělesná konstituce aspoň dostane zabrat. Zajímám se i o motorismus, aut sice tolik nemám, i když bych nejradši pořádkupoval nová. Ale rád řídím, takže občas trochu zazlobím a překročím rychlost :)
jat

JEDNIČKA MĚSÍCE

Zeptali jsme se vašich kolegů, které osobnosti nebo jakému počínu by v uplynulých třech měsících dali jedničku a proč:

Doc. Miloslav Špunda, Ústav biofyziky a informatiky

O prázdninách se toho v akademickém prostoru mnoho neděje. Jedničku bych ale dal panu Michalovi Zděnovcovi, správci budovy U nemocnice 5. Aktuálně zde probíhá rekonstrukce a stavba výtahu (firma Rekomont, a. s.) a pan Zděnovec nad rámec svých pracovních povinností (i po pracovní době) zajišťuje řádný průběh prací a jejich koordinaci uvnitř fakulty. To, myslím si, stojí za zmínku.

MUDr. Petr Čarný, čerstvý absolvent, Neurologické oddělení Thomayerovy nemocnice

V posledních třech měsících se v mém životě událo obrovské množství změn. Z těch nejdůležitějších bylo ukončení studia na 1. LF a nástup do nového zaměstnání. Taková životní změna samozřejmě vyvolávala velké obavy i velká očekávání. A já nemohu jinak, než dát jedničku paní primářce Markové z Neurologického oddělení Thomayerovy nemocnice, kam jsem nastoupil. Její přístup – i přístup všech ostatních zaměstnanců – jak k pacientům, tak ke mně jakožto nováčkovci byl vstřícný a přátelský a velice mi novou neznámou zkušenost usnadnil. Kéž by bylo takových oddělení co nejvíce.

Prof. Aleksi Šedo, děkan

V Jedničce s potěšením chválíme naše akademiky a studenty nejčastěji za nejrůznější vědecky, pedagogicky či studijně pozoruhodné výsledky a úspěchy. Akademický život má však i svou „občanskou“ stránku všedního dne. Méně spektakulární, ale velmi důležitou pro vytváření intuitivního pocitu sounáležitosti s fakultou. Skvělými představiteli těch, kteří takový pocit „obce“ spoluvytvářejí, jsou studenti pečující pod vedením Míši Šeré Čutekové o zázemí a provoz klubu Fausták. Jejich práce je vidět i na mnoha outdoorových akcích fakulty – třeba na oslavách narozenin Karla IV. nebo na nedávném setkání klubu Alumni. Moc díky, jste strašně prima!

Kateřina Lustigová, 2. ročník ZL

Jedničku si podle mě zaslouží všichni, kteří chodí v rámci programu Dental Prevention školit děti do mateřských a základních škol ohledně správné dentální hygieny. Děti jsou z programu vždy nadšené – osobně mám hrozně ráda pocit, že jim předáváme znalosti, které mohou zásadně ovlivnit jejich budoucí návyky a zdraví.

mš, jat

CO PRO MĚ ZNAMENÁ JEDNIČKA

Prof. MUDr. Miroslav Zavoral, Ph.D., ředitel ÚVN a přednosta její Interní kliniky

V roce 1973 jsem nastoupil jako sanitář II. patologického ústavu v rámci nultého ročníku FVL UK a pod vedením docenta Záhoře jsem zahájil přípravu na lékařské povolání. Zde jsem i odpromoval. 1. LF je proto mou alma mater v pravém smyslu slova. Vytvářela ve mně díky vynikajícím pedagogům vztah a respekt k lékařské profesi. Silně mě též ovlivnilo působení na 1. LF v letech 1990–1997, kdy jsem se pod vedením profesora Friče profiloval v oboru gastroenterologie. I zkušenosti z fakulty mě v pozici primáře II. interního oddělení ÚVN Praha motivovaly k iniciování transformace oddělení na klinické pracoviště společné s 1. LF – Klinikou hepatogastroenterologie. Následně jsme společným úsilím dospěli ke sloučení všech interních pracovišť vojenské nemocnice v kliniku jedinou – Interní kliniku 1. LF UK a ÚVN. Vážím si skutečnosti, že jsem byl jmenován jejím prvním a dosud jediným přednostou. S 1. LF jsem spjat i v pozici ředitele ÚVN. Díky vstřícnosti vedení 1. LF se v naší nemocnici podařilo postupně zřídit i další společná pracoviště – aktuálně jich je dalších sedm. Je zřejmé, že spojení ÚVN i mé osobní s 1. LF je silné, přičemž toto pouto považuji za všestranně přínosné. Jsem také vždy potěšen, kdykoli slyším o fakultě slova uznání i respektu. Snažím se též přispívat k jejímu dobrému jménu i prezentovat, že se cítím být její součástí. Závěrem bych rád vyjádřil fakultě a jejím lidem poděkování a také popřál, aby se stala almou mater množství dalších generací nadáných studentů s přirozenou touhou po vědění i upřímným zájmem o vzdělání. ■

Názory? Zkušenosti? Fakta či domněnky?

Zajímá nás vše!

S novým akademickým rokem vstupují v platnost některé nové změny, jež se přímo týkají studijních záležitostí – v červnu byla mj. schválena rozsáhlá novela Pravidel pro organizaci studia. Zeptali jsme se proto vašich kolegů, jaké jsou jejich zkušenosti se „studijním řádem“.

Doc. Petra Tesařová, Onkologická klinika

Studijní řád, to je něco jako pravidla silničního provozu pro hladké fungování výuky na naší fakultě. Úpravy, které vešly v platnost začátkem června tohoto roku, řád zjednodušily a adaptovaly na změny, které se za posledních 10 let na naší fakultě udály. Změny jsou vstřícné především ke studentům. Nové, lehce rozvolněné regule přeci jen trochu usnadňují náročné studium medicíny, aniž by se dotkly nepodkročitelných mantinelů pro adekvátní splnění studijních nároků. Jinou věcí ovšem je, jak se tento řád fakticky naplňuje, zda je možné v současné personální situaci všem pravidlům opravdu dostát a jak se skutečně dodržují povinnosti dané řádem. To by byla určitě zajímavá informace nejen pro bulletin Jednička – jak z pohledu studentů, tak i objektivních informací a čísel mapujících výuku třeba v posledním školním roce. Dokument jsem, myslím, prostudovala docela podrobně a srovnala jej s předchozí verzí platnou do 2. 6. 2016. Přestože je v novém textu řada změn, v závěrečném odstavci se píše, že byl schválen 15. 5. 2006. Z letošního roku je přidán jen dodatek, jenž určuje, podle kterých pravidel se budou posuzovat jednotlivé situace ve školním roce 2016/2017. Tomu úplně nerozumím, ale má to patrně nějaký byrokratický důvod.

Adéla Schaffartzíková, 6. ročník VL

Myslím si, že organizace studia na naší fakultě je dobrá, je však pár věcí, jejichž změna by mnohým usnadnila studium. Za sebe můžu říct, že by zápis do dalšího úseku studia mohl probíhat během více dní. Co se týká přihlašování ke zkouškám v SIS, každý napjatě sedí za svým počítačem a doufá, že se bude moci přihlásit na co nejbližší termín. Nakonec to však dopadá tak, že se většina lidí z tohoto termínu odhlásí, a ti, kteří na něj původně chtěli jít, si zkuškové naplánují už jinak. Většina z nás to určitě zná a někdy se to může stát, ale i přesto bych u každého předmětu zavedla určitý počet změn termínu pro každou zkoušku.

Co vám chybí či naopak přebývá v Pravidlech pro organizaci studia 1. LF UK („studijním řádu“)?

Prof. Jaroslava Dušková, Ústav patologie

V nové verzi oceňuji podrobnější rozpracování čl. 14 – o vypisování termínů, přihlašování a odhlašování. Z pohledu učitele předmětu Patologie vítám zejména články 5 a 9. Pokud jde o článek 5 „Pravidla pro přihlašování a odhlašování ke klasifikovanému zápočtu a zkoušce stanoví vedoucí předmětu...“, z naší zkušenosti přistoupíme nejspíše k omezení možnosti hlásit se na předtermíny. Nebývalý zájem nebyl sledován vyšší než obvyklou úspěšností, kterou bychom při sebekritickém zhodnocení vlastní připravenosti očekávali. Organizačně jsou předtermíny v období kulminující výuky obtížně zajistitelné.

Článek 9 pak říká: „Nedostaví-li se student ke klasifikovanému zápočtu, zkoušce, státní zkoušce nebo její části v termínu, na nějž se přihlásil, stanoví mu náhradní termín na základě písemné odůvodněné žádosti vedoucí předmětu. Ten přitom přihlíží zejména k povaze okolností, kterými student svou nepřítomnost omlouvá, a k naplnění zkušební kapacity jednotlivých vypsaných termínů.“ Jistá míra autonomie pro vedoucí předmětu dovoluje posouzení individuální situace. V článku 15 odstavce 5 postrádám zdůraznění faktu, že prázdninové termíny nepatří do řádné zkušební doby; na pracovištích se zdravotnickým provozem (klinické obory a Patologie) je množství prázdninových termínů omezeno nutností zajistit tento provoz i v době dovolených s omezenou sestavou přítomných kvalifikovaných specialistů.

Prof. Jana Dušková, proděkanka pro přijímací řízení

Studijní a zkušební řád byl a i nyní po 1. září 2016 je předpisem velice komplikovaným, který provází studenta po celou dobu jeho studia – od zápisu až po poslední část státní závěrečné zkoušky. Není to dokument stacionární, spíše naopak, protože musí reflektovat aktuální požadavky, respektive potřeby jednotlivých programů a oborů („vnitřní aktualizace“), ale zároveň je měněn „vnějšími zásahy“, tady mám na mysli novelu vysokoškolského zákona. Tento zásah již naplno dopadl na studijní oddělení – administrativní zpracování všech rozhodnutí, např. o přerušení nebo ukončení studia pro nesplnění studijních požadavků, musí nově také splňovat náležitosti zákona č. 500/2004 Sb. („správního řádu“). A pokud jde o „vnitřní změny“, tedy změny v Pravidlech pro organizaci studia na naší fakultě, tady je, podle mého názoru, v současných dnech nejdůležitější změna v uznávání zkoušek (doba, po kterou je možné zkoušku uznat = standardní doba studia + 2 roky; výsledek zkoušky = pouze „výborně“ a „velmi dobře“).

Hana Dittrichová, 6. ročník VL

Jako členka Akademického senátu naší fakulty jsem se společně s ostatními kolegy senátory podílela na aktualizaci Pravidel pro organizaci studia. Z mého pohledu je nová verze tohoto dokumentu kompletní, zabývá se všemi důležitými tématy a stanovuje jasná pravidla.

Prof. David Sedmera, proděkan pro zahraniční studenty a sociální problematiku

No, není pro mě snadné se vyjadřovat k tomuto důležitému dokumentu, neboť jsem se podílel na jeho schvalování. Do nedávna mi chyběla anglická verze, ale jak jsem toto vyjádření odkládal až na poslední chvíli, tak se objevila. Po formální stránce si myslím, že je vše v pořádku. Pokud bych měl vyjádřit přání co přidat, či ubrat, pak bych tam rád viděl nějak explicitněji vyjádřenou povinnost řádně studovat (například konáním alespoň prvního pokusu zkoušky v řádném zkouškovém období, pokud není nějaký opravdu závažný důvod proti tomu), a také povinnost omlouvat se, pokud se na zkoušku nedostavím, zásadně předem, pod sankcí propadnutí termínu (ostatně, tři pokusy jsou luxus ve světě dost ojedinelý). Kdyby sankce ve „studijním řádu“ uvedená byla, pak by k nedostavení se docházelo opravdu výjimečně. A ruku na srdce, kolik zaměstnavatelů by takovou morálku tolerovalo u svého personálu?

MUDr. Zuzana Strážová, čerstvá absolventka

Ráda bych krátce zhodnotila celý proces od konceptu přednášek/seminářů přes přihlašování ke zkouškám až k získání zápočtu a složení zkoušky. Pokud jde o samotnou výuku, pak se systém nepovinných přednášek a povinných praktických seminářů a cvičení velice osvědčil. Přednášky na naší fakultě měly vždy vysokou úroveň a sloužily jako vodítko ke složení zkoušek. Účast studentů na nich bývá ze začátku roku obrovská, koncem semestru ale postupně odpadají i ti nejpocitivější, což přisuzuji hlavně tomu, že se připravují na zkoušky. Navrhovala bych koncept, ve kterém by koncem semestru byly přednášky, které důkladně shrnou zásadní informace z celého předmětu, nikoliv přednášky probírající jedno konkrétní téma, které se pak stává kamenem úrazu u rigorózních zkoušek. Zvýšilo by to počet studentů na přednáškách a snížilo počet neúspěchů u zkoušek. K průběhu seminářů dodám jen tolik, že předměty, které výuku individualizují, rozdělují studenty do malých skupin a kladou důraz na praxi, ať už formou kazuistik nebo práce s pacientem, jsou největším přínosem pro budoucí povolání. Stejně tak motivace pomocí bodů či osobního ohodnocení vede k větší snaze každého jednotlivce. Přihlašování ke zkouškám je občas nadlidský úkol. Proto byl zaveden systém front, který je podle mého názoru nešťastný. Nejenže si studenti nemohou mezi sebou termíny vyměnit, což bylo dříve zvykem, ale zároveň mám osobní zkušenost se situací, kdy ve 22 hodin večer dva dny před zkouškou přišel e-mail „Byl/a jste přihlášen/a na termín,“ přestože ve frontě před vámi stálo ještě před chvílí 13 lidí. Systém front přináší v očích studentů více chaosu než užítku. Zkoušky bývají na 1. LF převážně formou ústní nebo kombinované s praktickou částí, to považuji za ideální. Studenti mají více prostoru k vyjádření. Naproti tomu zápočty a zkoušky v písemné formě se ukázaly být spíše metodou k nachytání studentů na nejasné otázky nebo metodou, která v časovém limitu studenta vystresuje natolik, že se uchylí k tipování správných odpovědí.

Mgr. Lucie Šromová, ÚBEO

Studijní řád řeší pravidla pro konání zkoušek v několika bodech, ale jejich výklad není ve všech případech zcela jednoznačný. Přivítala bych detailnější rozpracování bodů týkajících se podmínek pro přihlašování/odhlašování se na termíny zkoušek (včetně důsledku situace, kdy se student na přihlášený termín bez omluvy nedostaví) a rovněž i vlastního průběhu zkoušky.

Prof. Jiří Zeman, Klinika dětského a dorostového lékařství

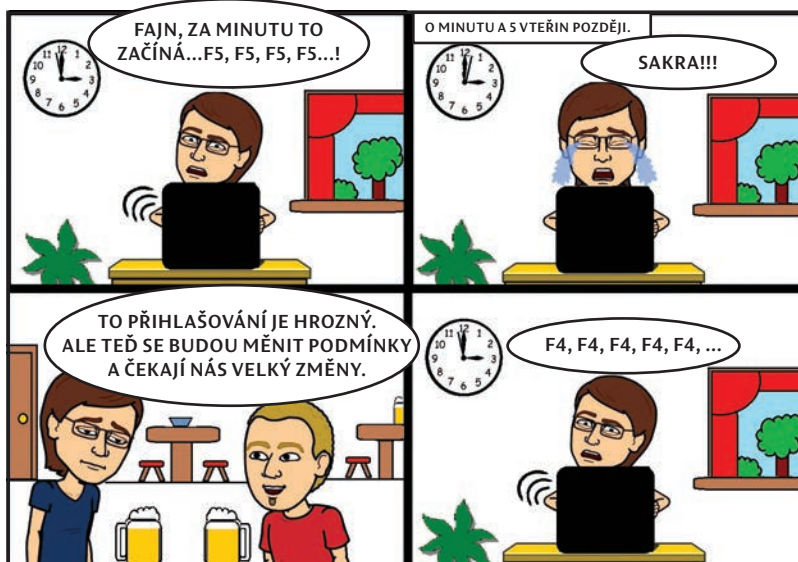
Ve školním roce 2014/15 se ke státní závěrečné zkoušce z pediatrie nedostavilo 85 přihlášených studentů z české paralelky a 21 studentů z anglické paralelky. Představuje to zátěž pro pracoviště, vyjádřenou ztrátou 11 pracovních dní pro každého ze tří členů zkušební komise, kteří si nemohli plánovat jinou pracovní náplň.

Petr Šašek, 5. ročník ZL

Musím přiznat, že jsem poprvé četl celá Pravidla pro organizaci studia. Co se mi líbí a nevěděl jsem, že student nesmí být zkoušen třikrát týmž zkoušejícím a že zkouška může probíhat před komisí i z jiných důvodů. Také mě překvapilo, že i studenti všeobecného a zubního lékařství mohou vypracovat dobrovolně diplomovou práci. Určitě bych všem doporučil si přečíst pravidla, která se týkají nás všech.

... a co si myslíte vy?

FACOLTA

jm

Pojďme k volbám do AS. Má to význam!

**VOLBY DO
AS
2016**

Akademický senát (AS) je základem fakultní samosprávy. Hráá a hraje důležitou úlohu v samostatném rozhodování akademické obce a je jednou ze záruk akademické svobody.

Příkladem významu akademické samosprávy je osudný 17. listopad 1939. Tehdy rektor UK, prof. Bedřich Hrozný, nevpustil na akademickou půdu Právnické fakulty příslušníky gestapa, kteří se chystali zatknout přítomné studenty. Když přijeli podruhé s písemným povole-

ním ke vstupu, byla již budova Právnické fakulty prázdná... Právo volit a právo být volen do akademického senátu je naším zákonným právem, do určité míry může být i morální povinností.

Proč volit?

Příklad najdeme v nedávné minulosti. V roce 2012 se projednával věcný záměr vysokoškolského zákona. Původně navržená verze měla značně okleštit akademickou samosprávu a mnoho pravomocí přenést na politiky. Hrozilo, že o vysokých

školách, ale třeba i o jejich nemovitostech, budou spolurozhodovat také komerční a lobbistické skupiny. Na podporu této drastické změny zazníval argument „proč udržovat akademickou samosprávu, když je účast v akademických volbách tak nízká“. Až sepětí vysokoškolských studentů i pedagogů a masové protesty – tedy právě hlas samotné akademické obce – toto potenciální nebezpečí odvrátily. A proto, přijďme k volbám

9.–10. listopadu. Má to význam!

Miroslav Důra, Martin Vejražka, členové AS

IFMSA CZ

Na stáži v olympijské Brazílii

Campinas je brazilské město nedaleko São Paula, kde jsem o prázdninách strávila měsíc na stáži, kterou jsem získala díky organizaci IFMSA CZ.

V nemocnici bylo během srpna celkem 13 výměnných studentů z různých zemí světa, nejvíce na chirurgických odděleních a pediatrii, na oddělení interní medicíny jsme byly dvě.

System zdravotnictví je v Brazílii naprosto odlišný od našeho. Brazilci mají dva druhy pojištění – veřejné a soukromé. To veřejné má každý člověk, ale zdaleka není v takovém rozsahu jako u nás. Zahrnuje jen základní výkony, navíc zdravotnických zařízení je naprostý nedostatek. Soukromé pojištění si musí pacienti platit, takže záleží, jak bohatá je rodina a jakého má člověk zaměstnavatele.

Interna spojená s pohotovostí

Nemocnice mají také dvě části – veřejnou a soukromou. Všichni studenti IFMSA byli v Campinas ve veřejné části nemocnice. Já jsem byla na interním oddělení, které bylo spojené s pohotovostí, takže musím

řít, že to nebyla taková „klidná interna“ jako u nás. Oddělení mělo čtyři vyšetřovny, několik konzultačních pokojů pro lékaře a pět patientských pokojů. Dva z nich byly infekční, jeden skutečně, kde mohl ežet jen jeden pacient, ve druhém byli obvykle dva nemocní s různými infekcemi a dveře do něj byly neustále otevřené. Třetí, lůžkový pokoj, pojmul deset pacientů, čtvrtý vypadal spíše jako naše JIP a v posledním byla pohotovost, kde jsem trávila nejvíce času. V nemocnici jsem bývala od rána do 16 hodin, zůstávala jsem záměrně dlouho, protože mi přišla celá stáž zajímavá. Doktorři na nás nebyli nijak přísní, pokud jsme chtěli o víkendu cestovat, mohli jsme si vzít v pátek volno.

Syfilis, lepra i Chagasova choroba

Campinas je ovšem velké město, které nemá mnoho nemocnic, takže kapacita výše zmiňovaných pokojů rozhodně nestačila pro všechny nemocné. Jediným řešením bylo nechat je na chodbě. Ano, vysloveně na chodbě, kde jich každý den leželo na postelích minimálně dvacet. U každé byla židlička, určená pro osobu, která pacien-

ta doprovázela. Obvykle šlo o rodinného příslušníka, jenž mohl být v nemocnici po celou dobu pobytu nemocného a dostával často i nemocniční jídlo. Zpočátku jsem nechápala, jak je to možné, ale bylo mi vysvětleno, že pacienti často přijíždějí z obrovské dálky, nejsou schopni přijet sami a mají někoho s sebou. Doprovázející nemá obvykle nikde zařízení ubytování a v mnoha případech na něj ani nemá peníze, takže zůstává také v nemocnici.

Brazilci nejsou zvyklí chodit k lékaři často, většina onemocnění se tedy opravdu rozvine do stádií, která jsou u nás popsána mnohdy jen v učebnicích. Kromě běžných nemocí jsem viděla třetí stádium syfilis, různě rozvinutá kožní onemocnění, Chagasovu chorobu, těžký případ lepry, kdy pacientka sdílela pokoj se všemi ostatními nemocnými, a mnoho dalších.

Lumbální punkce na chodbě? Standard...

Zdaleka nejhorší ale bylo, že jsme kvůli nedostatku místa museli dělat vyšetření, která se u nás provádějí za přísně sterilních podmínek, v podstatě na chodbě. Lumbální punkci zde dělali mezi všemi ostatními ▶

Kristýna v Amazonii...

EKG přístroj používaný v nemocnici v Campinas každý den.

Vodopády Iguazu.

nemocnými jen za jezdící zástěnou, kde tvořil jediné sterilní místo papírový obal od sterilních rukavic, na který lékaři vše potřebné odkládali. Podobně vypadalo také zavádění centrálního žilního katetru, které probíhalo na pokoji plném pacientů, sterilní byla jen půlka stolu na odkládání nástrojů. Nevím, jak to vypadá v ostatních brazilských nemocnicích, ale podmínky pro pacienty zde byly ještě o mnoho horší než v Bangkoku, kde jsem byla před dvěma lety.

Pár praktických rad

Do Brazílie jsem vyrazila už dříve, abych stihla i olympiádu v Rio de Janeiru. Kromě hlavního města jsem navštívila vodopády Iguaçu a dokonce i Amazonii na severu.

Brazílie je krásná, ale rozhodně není levná, jak by si někdo mohl o jižní Americe mylně myslet. V Campinas jsme byli všichni ubytovaní s místními studenty medicíny v bytech, vždy ve zvláštním pokoji. Ubytovatelé nám platili jednoduchou snídani, ale zbytek jsme si museli hradit sami. Studentský oběd v nemocnici stál v přepočtu minimálně 120 korun. Měsíčně jsem za jídlo v Campinas utratila asi 9000, a to jsem nekupovala nic extrémně drahého.

Brazílie je jako stát nebezpečná, všichni nás upozorňovali, že po setmění nemůžeme být sami venku, aby nás někdo neokradl. Stmívalo se už kolem 18 hodiny a mimo centrum jsme museli používat taxi nebo místní Uber. Když jsem brazilským studentům vykládala,

že u nás můžeme chodit domů z diskotéky pěšky, nechtěli mi věřit.

Během českého léta je v Brazílii zima, teploty přes den se sice někdy vyšplhaly k 30 °C, ale v noci klesaly jen k 9 °C. Takže bylo dost chladno, protože v žádném bytě nejdou zavřít okna – tvoří je jen okenice s dírami bez skel.

Stáž IFMSA byla ale výborná, spoustu jsem toho viděla a hodně jsem si toho také mohla prakticky vyzkoušet. Doporučuji všem, aby na některou vyjeli!

Kristýna Kučerová, 6. ročník VL

P. S. Další fotky a informace o cestování, cenách i stáži najdete na mém blogu :) brazilie2016.blogspot.de

Ať žijí rock, punk a osvěta!

Tam prostě nesmíme chybět! Řeč je o hudebním festivalu Rock for People (RFP), jenž se konal v červenci v Hradci Králové, a bejbypankovém Kefíru, který začátkem září hostil areál zámku Kačina. Nejenže nás baví muzika, ale především náš osvětový program baví rockery a malé pankáče. Ohlasy studentů a absolventů hovoří za vše :)

Tereza Černíková, 2. ročník NMgr. adiktologie

Návrat stánku 1. LF na festival RFP do Hradce se nesl v tom správném rockovém duchu. Náš tým složený z (již) lékařů s bohatými festivalovými zkušenostmi byl doplněn nováčky z organizace Loono – holky se svého úkolu zhostily rovněž na výbornou. Přátelskou atmosférou oplývali také návštěvníci, kteří se u nás (i opakovaně) zastavovali a projevovali velký zájem o všechna prezentovaná témata. Nezbyvá než se těšit na příští ročník!

Lukáš Sobota, absolvent VL, I. chirurgická klinika

Letos mě překvapilo, jak dobrá je teoretická znalost první pomoci, ale že jen hrstka návštěvníků RFP měla tu možnost si ji vyzkoušet na praktickém modelu. Jsem

tedy rád za valnou účast a nadšení, s jakými jsme „andulu“ oživovali. Věřím, že se nabitě zkušenosti budou do života hodit.

Michaela Zemková, Loono

Mně se na Rock for People opravdu hodně líbil velký zájem lidí o medicínu, první pomoc, prevenci rakoviny a závislostí. Moc jsem nečekala, že se na hudebním festivalu budou chtít návštěvníci něco takového dozvědět :)

Míša Namyslovová, absolventka adiktologie

Na letošním RFP se několik návštěvníků našeho stánku rozpovídalo a z obecných otázek se nakonec stala krátká intervence. Děkujeme za důvěru, moc nás to potěšilo! :) Příjemným rozptýlením byli zahraniční návštěvníci, díky kterým jsme mohli v adiktologické části stánku 1. LF „oprášit“ naši angličtinu.

Esther Spieglerová, Loono

Na Rock for People jsem školila samovyšetřování prsou a varlat. Z workshopů jsem zvyklá na to, že se obecně více zapojují ženy. Proto jsem byla opravdu mile potěšena nezvyklým zájmem chlapců a mužů, kteří se mnohokrát ještě vraceli během dne, aby se doptali na různé otázky. I když se na RFP jezdí hlavně kvůli hudbě, myslím si, že stánek 1. LF byl milým a hlavně užitečným zpestřením :)

Adam Novotný, absolvent VL, KARIM

Stánek Jedničky na festivalu RFP se dá považovat za již tradiční záležitost. Nemalé množství návštěvníků si nás pamatovalo z předchozích dvou ročníků a cíleně si přišli osvěžit znalosti z mnoha oblastí medicíny

a adiktologie. Přestože tvrdého rocku ubýlo, letní festivalová elektrizující atmosféra nabíjela napříč dnem i nocí, a tak jsme si vše řádně užili. Rocku zdar!

Veronika Cséfalvaiová, 4. ročník ZL

Kefír sa koná v nadhernom prostredí a okrem toho nam vyslo aj počasie – ideálne pracovné prostredie. Prekvapil ma vysoky zaujem nielen rodicov, ale hlavne detí o dentálnu hygienu. Velkými modelmi celustí a kartackov boli priamo nadšené. Zaujalo ma aj to, ako veľa o zuboch deti už vlastne vedia. Mnohí rodičia sa vyjadrili, že aj v školke si deti čistia zuby každý deň po obede, čo je skvelá forma prevencie. Páčil sa mi aj samotný program festivalu, ako napríklad strihanie oviec či koncerty. Určite sa na Kefír rada vrátim :)

Kristýna Lavická, 5. ročník VL

Dětský festival Kefír byl skvělou akcí. Během celého dne za námi přišlo uzdravovat Mědu nebo si procvičit kosti lidského těla nespočet dětí, některé i opakovaně. Spousta z nich znala názvy lékařských nástrojů, dokonce je mají doma a běžně si s nimi hrají. Myslím si, že podobné akce mají určitě význam a pokud budu mít příležitost, ráda se některé další zúčastním. ▶

Petr Šašek, 5. ročník ZL

V sobotu 3. 9. jsem byl již po druhé na bejby-pankovém festivalu Kefír, který se mi velmi líbí. Na velkých čelistech nám děti demonstrovaly, jak by se měly správně čistit zuby. Zaujalo mě, kolik z nich to umělo na jedničku.

Nastja Solodkova, 5. ročník VL

Festival Kefír je výjimečná akce. Myslím si, že byla pro děti a jejich rodiče nejen zábav-

ná, ale i užitečná. Jsem velmi ráda, že jsem měla možnost zúčastnit se absolutně fantastického festivalu spolu s 1. lékařskou fakultou a projektem Nemocnice pro medvídky. Líbilo se mi, kolik dětí se nebálo vyzkoušet lékařské nástroje a ošetřit plyšáka :)

Velký dík patří panu děkanovi za podporu, neziskovce Loono a asociaci IFMSA CZ s pro-

jektem Nemocnice pro medvídky za spolupráci a především všem nadšeným studentům a absolventům za šíření osvěty i skvělou reprezentaci fakulty! Těšíme se zase za ro(c)k! jat

Fotky z obou akcí si můžete prohlédnout na fakulním facebooku:

www.facebook.com/1lfuk/photos_stream?tab=photos_albums

JEDNIČKA V ČÍSLECH

Anketa mezi prváky: proč si vybrali 1. LF?

S potěšením musíme konstatovat, že na seznamovací kurzy do Dobronic letos přijelo o něco více studentů nastupujících do prvních ročníků, než tomu bylo loni – a to zejména těch, kteří se zapsali ke studiu všeobecného lékařství. Dorazilo také více těch, kteří se zúčastnili Jedničky na zkoušku.

Jako každým rokem jsme nováčkům v Dobronicích dali vyplnit anonymní anketu, ze které vám přinášíme drobnou ochutnávku. Dohromady se nám vrátilo 313 anketních lístků (o 22 více než loni) – 244 (o 38 více než loni) od studentů všeobecného + 31 zubního lékařství (112 + 20 přijato na základě studijního průměru na střední škole, 81 se zúčastnilo Jedničky na zkoušku), 8 adiktologie, 8 nutriční terapie, 6 fyzioterapie, 11 ergoterapie a 5 porodní asistence.

Zjistili jsme například, že 205 současných prváků (66 %), kteří byli v Dobronicích, se před přijetím zúčastnilo některé propagační akce 1. LF (68 dvou akcí, 15 tří) – 130 Dne otevřených dveří, 81 Jedničky na zkoušku, 45 veletrhu Gaudeamus v Praze, 39 veletrhu Gaudeamus v Brně a 11 jině.

Ukázalo se dále, že necelých 21 % (65) respondentů navštívilo přípravný kurz ke studiu a 75 % (224 z 300; 13 podalo přihlášku pouze na 1. LF) bylo přijato i na jinou vysokou školu, ale nakonec dalo přednost naší fakultě. A proč se rozhodli právě pro Jedničku? To se dozvíte z následujících odpovědí.

Protože...

- Velký vliv na mé rozhodnutí měla akce Jednička na zkoušku – ukázala mi sympatické prostředí fakulty a příjemný přístup organizátorů.
- Myslím si, že 1. LF je nejuznávanější a nejlépe vybavená škola pro medicínu v republice.
- Je to můj sen studovat na 1. LF :)
- Byla největší favorit.
- Líbí se mi systém výuky + mám to blízko domů :)
- Reputace, město, propagace.
- Je to fakulta, která má azda nejlepší meno v zahraničí spomedzi českých lékařských fakult.
- Tradice, prestiž, jméno v zahraničí.
- Pozitivní reference bývalých studentů, uplatnění po ukončení studia.
- Vysoká prestiž, dlouhá historie a učí tu ti, co píší knihy.
- Najstaršia univerzita so skvelým menom a dobrou propagáciou.
- Dobré doporučení od současné studentky, co se týká kvality výuky a lidskosti, které na fakultě panují.

Studenti přicházejí a odcházejí :)

	Nově zapsaní 2016/2017	Absolventi 2015/2016
Všeobecné lékařství	432	323
Zubní lékařství	42	77
Adiktologie – prezenční	20	18
Adiktologie – kombinovaná	30	12
Ergoterapie	19	21
Fyzioterapie	30	29
Všeobecná sestra – prezenční	–	8
Všeobecná sestra – kombinovaná	34	24
Nutriční terapeut – prezenční	22	19
Nutriční terapeut – kombinovaná	40	19
Porodní asistentka – prezenční	17	–
NMgr. Adiktologie – prezenční	17	12
NMgr. Adiktologie – kombinovaná	28	13
NMgr. Ergoterapie	16	12
NMgr. Oš.péče v anesteziologii a IP	–	5
NMgr. Intenzivní péče	34	13
NMgr. Nutriční specialista – prezenční	16	–
NMgr. Nutriční specialista – kombinovaná	28	–
General Medicines	213	65
Dentistry	22	15

Pozn.: údaje jsou k 19. 9. 2016

- Škola s dobrou pověstí, ze které vycházejí kvalitní lékaři.
- Líbil se mi Den otevřených dveří a Jednička na zkoušku – milí lidé.
- Byla nejzajímavější a říká, se, že je nejlepší. Tak to jdu zkusit!
- Rozhodla prestiž fakulty, neboť chci co nejlepší start pro budoucí kariéru.
- Jinam mě nepřijali.
- Z hecu...
- Oslovila ma počas Dňa otvorených dverí, zdala se mi nejlepší. Navyše tu mam priateľov.
- Krásné prostředí, dobrá reputace.
- Podle informací, které jsem si našel, by to měla být nej LF v Praze.
- Dobrý dojem, dobrá dostupnost.
- Rozhodoval jsem se mezi biochemií v Londýně, ale medicína mi přišla perspektivnější a lákavější.

Kompletní výsledky ankety mezi nastupujícími prváky si budete moci přečíst v příštím čísle Jedničky a na fakulním webu. jat

Anatomie v životě profesora Radomíra Čiháka

Prof. MUDr. Radomír Čihák, DrSc., přednosta Anatomického ústavu v letech 1970–1990, se zapsal do povědomí několika generací studentů a lékařů třídilnou učebnicí *Anatomie*, která postupně vycházela v nakladatelství Grada, nyní již ve třetím vydání. Je velice oblíbená, přestože je velmi obsáhlá. Autor do ní vložil mnohaleté praktické zkušenosti a své encyklopedické znalosti celého oboru.

Text doprovázejí početné anatomické ilustrace. Vznikly ve spolupráci s řadou ústavních malířů a ovlivnily vývoj anatomické ilustrace u nás. Při přípravě druhého a třetího vydání mne prof. Čihák přizval k úpravám textu a k doplnění kapitolami o molekulárních mechanismech vývoje orgánových systémů. Napsal jsem jich 12. Velmi si tohoto pozvání vážím.

Na prvé setkání s prof. Čihákem se pamatuji dodnes, protože mi při praktiku na začátku studia anatomie dal do ruky radius, abych ho zorientoval a popsal. Zvládl jsem to jen s potížemi. Často jsme se potkávali při pitevních cvičeních, která ve všech semestrech vedl. Byla náročná, ale přinášela nám nové poznatky. Obdivovali jsme přitom Čihákovy znalosti a zručnost. Nebyli jsme sami. Řada chirurgů, kteří přicházeli do pitevny ověřit si své operační postupy, se na něho obracela s žádostí o radu. Prof. Čihák byl obětavý, ale zpočátku i dost přísný učitel. Vždy prosazoval, aby chování a zevnějšík studentů odpovídaly jejich budoucímu poslání. Nám, mladším spolupracovníkům, se hodně věnoval. Učil nás preparovat a trávil s námi mnoho hodin u mikroskopu, aby nám ukázal, jak identifikovat základy svalů a rekonstruovat je ze sérií parafinových řezů. Text každé naší publikace s námi detailně rozebíral. Hodně jsme se přitom naučili.

V 80. a 90. letech jsme byli ve svízelné situaci. Měli jsme knihovnu bohatou na starší literaturu, ale neměli jsme přístup k novějším publikacím. Sledovali jsme proto Referativnyj žurnal a později Current contents a psali individuální žádanky

o separátní výtisky publikací. Prof. Čihák v té době podporoval naše zahraniční studijní pobyty. Dobře věděl, že je nutné mít přístup k aktuální literatuře a že je důležité rozvíjet získané poznatky pomocí nových metodických postupů – i těch, které u nás nebyly tehdy dostupné. Zahraniční spolupracovníci také přijížděli na náš ústav. Ne proto, aby ovládli nové metody, ale pro mimořádný Čihákovův rozhled v oboru. Vědecká práce prof. Čiháka byla zaměřena na anatomii a embryologii pohybového systému. Vycházela z mikropreparačních a mikroskopických studií vývoje tohoto systému. Cílem bylo poznat zákonitosti jeho stavby. Prof. Čihák ukázal, že základy skeletu a svalů končetin se během vývoje přestavují, že některé se vyvíjejí pouze přechodně a že jejich stavební materiál zaniká nebo je použit při vzniku nových struktur. Ukázal dále, že některé svaly vznikají spojením vývojově samostatných částí, které lze v dospělosti oddělit. Ve spolupráci s ortopedy a chirurgy využil tento poznatek v rekonstrukční chirurgii k náhradě svalové funkce ztracené po úrazu nebo pro vrozenou vadu. Velmi široký byl okruh jeho dalších aktivit, ale vždy považoval za svou hlavní povinnost přispět k rozvoji anatomie jako vědního

oboru a jako předmětu studia lékařství. Podílel se na biomechanických studiích, antropologickém výzkumu a věnoval se také historii morfologických oborů. Příslušníci starších generací mu vděčí za Univerzitu 3. věku, kterou spoluzakládal a na 1. LF UK řadu let organizoval. Bohaté jazykové znalosti umožnily prof. Čihákovi významné mezinárodní uplatnění. V letech 1980–1990 byl proděkanem pro zahraniční styky fakulty. Významně přispěl také k rozvoji zahraničních kontaktů československé anatomie a podílel se na tvorbě a aktualizaci mezinárodního anatomického názvosloví. Pro publikaci *Anatomie* od Vesalia po současnost, kterou jsme vydali k 600. výročí Vesaliova narození, napsal kapitolu *Vývoj anatomického poznání*. Několikanásobně překročil stanovený rozsah. Uvědomili jsme si však, že se sotva někdy najde někdo další, kdo by takové téma obsáhl.

Jeho rozhovor v pořadu *Křeslo pro Fausta* z roku 2006 je uveden slovy: „Moderní anatomie umožňuje medicínu nejen lépe učit, ale i lépe dělat.“ To je výzva, která tu zůstává, i když s námi pan profesor Čihák už není. Zemřel 9. června 2016 ve věku 88 let.

Miloš Grim,
Anatomický ústav

Elektronické informační zdroje (17)

Polytematické rozhraní EBSCO (nebo také EBSCOhost) zprostředkovává přístup k databázím bibliografického i plnotextového charakteru a indexuje záznamy z periodik, monografií, sborníků z konferencí a dalších typů publikací. V současnosti je v databázovém rozhraní uloženo až 700 000 elektronických knih, z nichž k některým titulům má Univerzita Karlova (i 1. LF UK) přístup. Nejvíce využívanou je databáze Academic Search Complete, která se řadí mezi nejspolehlivější zdroje pro akademickou komunitu. Obsahuje přes 8500 plnotextových periodik, z toho více než 7300 titulů je recenzovaných. Rozhraní je přeloženo do několika jazyků včetně češtiny. Klíčová slova však zadávejte v jazyce anglickém. Přístup k tomuto zdroji doporučujeme z webových stránek Ústavu vědeckých informací, sekce E-zdroje – Databáze.

David Horváth, Ústav vědeckých informací

JEDNIČKA V MÉDIÍCH

↑ Jak účinkují návykové látky? Medici na Rock for People ukážou jejich vliv

tyden.cz/ 2. 7. 2016

↑ Pro pitvy i výchovu lékařů budou na Albertově lepší podmínky

denik.cz/ 2. 8. 2016

↑ Kuřáci mají čtyřnásobné riziko vzniku nádorů močového měchýře

tribune.cz/ 21. 9. 2016

↑ V Česku se testuje nová aplikace pomáhající při odvykání kouření

lidovky.cz/ 11. 9. 2016

↑ Vzdělávání lékařů – rozhovor s děkanem A. Šedem

ČT 24, 12. 9. 2016, od 1.30

JEDNIČKA BLAHOPŘEJE

k červencovým, srpnovým a zářijovým výročím

prof. MUDr. Tomášovi Hanušovi, DrSc.,
přednostovi Urologické kliniky
1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Tomášovi Zimovi, DrSc.,
přednostovi Ústavu lékařské biochemie
a laboratorní diagnostiky 1. LF UK a VFN

doc. MUDr. Pavlu Freitagovi, CSc.,
z Gynekologicko-porodnické kliniky
1. LF UK a VFN

Mgr. Viktoru Sýkorovi
z Centra pro experimentální biomodely
1. LF UK

doc. MUDr. Martinovi Malému, Ph.D.,
z Interní kliniky 1. LF UK a ÚVN-VFN Praha

prof. MUDr. Václavu Hánovi, CSc.,
z III. Interní kliniky – kliniky endokrinologie
a metabolismu 1. LF UK a VFN

doc. Mgr. Kateřině Jirsově, Ph.D.,
z Ústavu dědičných metabolických poruch
1. LF UK a VFN

prof. Ing. Janu Dyrovi, DrSc.,
z Ústavu klinické a experimentální
hematologie 1. LF UK
pok

VÝZNAMNÁ OCENĚNÍ

Medaile UK pro děkana A. Šeda

Za vynikající výsledky
v oblasti pedagogické
a vědecké činnosti a za
mimořádné zásluhy
o rozvoj 1. LF UK
obdržel 20. září děkan
Aleksi Šedo stříbrnou
medaili Univerzity Karlovy.

Medaile Senátu pro L. Petruželku a V. Rybku

Profesoři Luboš Petruželka,
přednosta Onkologické
kliniky, a Vratislav Rybka
z Ortopedické kliniky
obdrželi 27. září
Stříbrnou pamětní
medaili Senátu PČR.

Udělována je u příležitosti

Dne české státnosti osobnostem, které ve
svých oborech dosáhly mimořádných úspěchů.

fia

KNIŽNÍ NOVINKY

Vybrané kapitoly z intenzivní péče

V obecné části učebnice jsou kapitoly zaměřené na organizaci akutní péče, vzdělávání a kompetence sester specialistek, ale rovněž na principy řízení kvality, zásady ošetrovatelského procesu v intenzivní péči, etické aspekty a podmínky používání zdravotnických přístrojů a prostředků. Část speciální se věnuje diagnostice a léčbě jednotlivých akutních stavů v základních lékařských oborech.

*Autoři: Petr Bartůněk, Dana Jurásková,
Jana Heczková, Daniel Nalos a kolektiv
Nakladatelství: Grada*

fia

Jednička

Bulletin 1. lékařské fakulty UK
Neprodejné, vychází jako dvouměsíčník.

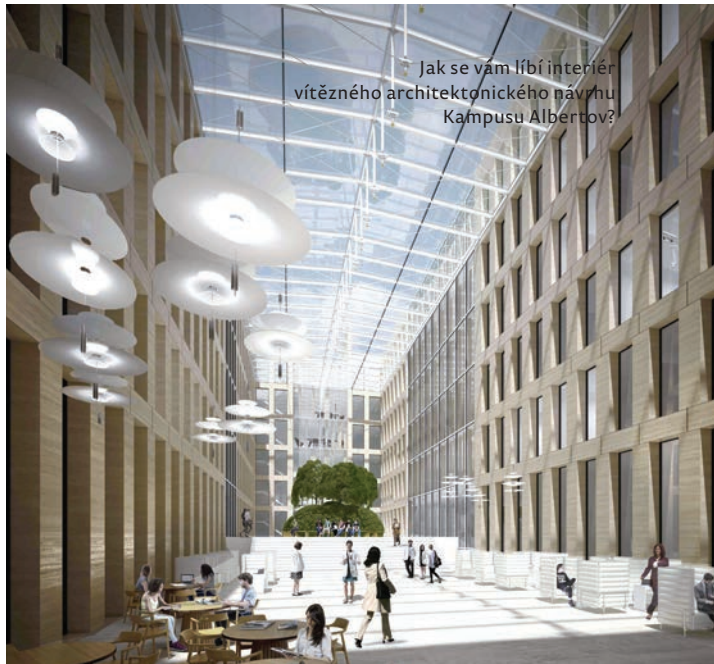
Ročník: 4, číslo: 4/2016

Redakce: Zuzana Burianová,
Marie Fialová, Jana Mašková,
Olga Pokorná, Michal Španko,
Jana Tlapáková, Martin Vejražka
Grafické zpracování: Zuzana Kutíková
Fotografie a ilustrace:
archivy 1. LF UK a autorů příspěvků
Své dotazy či náměty můžete poslat na
e-mail: jednicka@lf1.cuni.cz
ISSN 2336-4181

JEDNIČKA OBJEKTIVEM

Letošním seznamovacím kurzům prvků v Dobronicích počasí opravdu přálo, vyřádit se tak mohli i na řece Lužnici :)

Jak se vám líbí interiér vítězného architektonického návrhu Kampusu Albertov?

V prostorách Muzea Policie ČR se na společném setkání potkali absolventi Jedničky. Degustace francouzských vín probíhala trochu netradičně – a sice na zdejším dopravním hřišti.

Ústav soudního lékařství a toxikologie se dočkal kompletní rekonstrukce.

Primář Urologické kliniky Libor Zámečník informuje novináře o problematice mužské inkontinence. Tisková konference se uskutečnila u příležitosti Urology Week 2016.

Akademický rok ve Faustáku zahájil docent René Foltán, přednosta Stomatologické kliniky a host zříjového Křesla pro Fausta.